

ODJEL ZA FIZIKU SVEUČILIŠTA U RIJECI
IZMJENE I DOPUNE
PREDDIPLOMSKOG STUDIJA FIZIKA

SVIBANJ , 2013.

OBRAZAC ZA IZMJENE I DOPUNE STUDIJSKIH PROGRAMA

Opće informacije	
Naziv studijskog programa	Fizika
Nositelj studijskog programa	Sveučilište u Rijeci - Odjel za fiziku
Izvoditelj studijskog programa	Odjel za fiziku Sveučilišta u Rijeci Odjel za matematiku Sveučilišta u Rijeci Odjel za informatiku Sveučilišta u Rijeci Odjel za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci Filozofski fakultet u Rijeci
Tip studijskog programa	Sveučilišni studijski program
Razina studijskog programa	Preddiplomski studij
Akademski/stručni naziv koji se stječe završetkom studija	Prvostupnik fizike

1. Vrsta izmjena i dopuna

1.1. Vrsta izmjena i dopuna koje se predlažu

SVI SMJEROVI

U izbornu grupu I na 1. godini studija u 1. semestru dodaje se predmet *Netradicionalni problemi iz fizike* (15+0+15, 3 ECTS).

SMJER FIZIKA

- obvezni predmet *Kvantna mehanika* (60+45+0, 11 ECTS) seli se iz petog u šesti semestar s istim brojem ECTS-a i sati, ali s drugačijom raspodjelom sati (45+45+15, 11 ECTS).

- u petom semestru uvode se izmjene u izbornu grupu V-FIZ:

(a) student bira najmanje 2 predmeta s najmanje 14 ECTS

(b) dodaje se kolegij(i) u ponudi Sveučilišta u Rijeci

- u šestom semestru:

(a) ukida se obvezni kolegij *Laboratorijski projekt* (2 ECTS-a)

(b) mijenja se broj ECTS kolegija *Fizički praktikum IV* sa 4 ECTS na 6 ECTS

(c) mijenja se broj ECTS kolegija *Završni rad* sa 6 ECTS na 8 ECTS

(d) mijenja se izborna grupe VI-FIZ tako da se ukidaju kolegiji *Fizika elementarnih čestica*, *Atomska i molekulska fizika* te *Astronomija i astrofizika* (7 ECTS), a uvode se kolegiji *Programski paket Mathematica* (3 ECTS), *Astronomija i astrofizika* (4 ECTS) i *Laboratorijski projekt* (3 ECTS), od kojih student bira 1 kolegij.

1.2. Postotak ECTS bodova koji se mijenjaju predloženim izmjenama i dopunama

Promjene uključuju 24 ECTS boda ili 13%.

1.3. Postotak ECTS bodova koji je izmijenjen tijekom ranijih postupka izmjena i dopuna u odnosu na izvorno akreditirani studijski program

Prethodne izmjene uključivale su promjenu rasporeda s 0% promjena ECTS bodova.

2. Obrazloženje zahtjeva za izmjenama i dopunama

2.1. Razlozi i obrazloženje izmjena i dopuna studijskog programa

Tri su osnovna razloga promjena:

- (1) Usklađivanje programa sa novoosnovanim diplomskim studijem *Fizika*, koji je vertikalna na ovaj modul.
- (2) Usklađivanje nominalnog opterećenja studenata sa realnim preraspodjelom ECTS bodova.
- (3) Veći broj izbornih predmeta.

2.2. Procjena svrhovitosti izmjena i dopuna¹

Prebacivanje predmeta *Kvantna mehanika* iz petog u šesti semestar kao i promjene u izbornim grupama omogućuju studentima lakše i kvalitetnije praćenje i usvajanje nastavnih sadržaja. Veći broj izbornih kolegija povećava kvalitetu studijskog programa.

2.3 Usporedivost izmijenjenog i dopunjenog studijskog programa sa sličnim programima akreditiranih visokih učilišta u RH i EU²

Program se u svom sadržaju gotovo ne mijenja i ostaje usklađen sa sličnim programima.

2.4. Usklađenost s institucijskom strategijom razvoja studijskih programa³

Program se u svom sadržaju ne mijenja. Promjene su tehničke naravi te olakšavaju planiranje izvođenja nastave, što je važno i stoga što nastavnici Odjela za fiziku izvode nastavu i na drugim sastavnicama Sveučilišta u Rijeci.

2.5. Ostali važni podatci – prema mišljenju predlagača

3. Opis obveznih i/ili izbornih predmeta s unesenim izmjenama i dopunama

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta (i/ili modula, ukoliko postoje) s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS – bodova (prilog: Tablica 1)

Vidi prilog Tablica 1.

3.2. Opis svakog predmeta (prilog: Tablica 2)

U Tablica 2 priloženi su programi predmeta s promijenjenim ECTS bodovima i/ili raspodjelom sati.

¹ Primjerice, procjena svrhovitosti obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru, povećanje kvalitete studiranja i drugo.

² Navesti i obrazložiti usporedivost programa, od kojih barem jedan iz EU, s izmijenjenim i dopunjenim programom koji se predlaže te navesti mrežne stranice programa.

³ Preciznije, usklađenost s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta u Rijeci i visokoškolske institucije.

Tablica 1.

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS bodova

POPIS MODULA/PREDMETA – 1. semestar											
Godina studija: 1.											
Semestar: 1.											
SMJER		Svi smjerovi									
Postojeće stanje:						Stanje nakon izmjena:					
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS
Fizika I: mehanika	I. Orlić	3	3	0	9	Fizika I: mehanika	I. Orlić	3	3	0	9
Matematička analiza I	N. Mujaković	3	3	0	7	Matematička analiza I	N. Mujaković	3	3	0	7
Linearna algebra I	R. Sušanj	3	3	0	7	Linearna algebra I	R. Sušanj	3	3	0	7
Izborni predmet I: biraju se 2 predmeta od 6 ECTS-a						Izborni predmet I: biraju se 2 predmeta od 6 ECTS-a					
Osnove matematike	V. Labinac	1	1	0	3	Osnove matematike	V. Labinac	1	1	0	3
Osnove informatike	V. Labinac	1	1	0	3	Osnove informatike	V. Labinac	1	1	0	3
Engleski jezik u struci	O. Vučetić	1	1	0	3	Engleski jezik u struci	O. Vučetić	1	1	0	3
						Netradicionalni problemi iz fizike	N. Erceg V. Labinac	1	0	1	3

POPIS MODULA/PREDMETA – V semestar											
Godina studija: 3.											
Semestar: 5.											
SMJER		Fizika									
Postojeće stanje:						Stanje nakon izmjena:					
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS
Fizički praktikum III	B. Milotić	0	0	3	3	Fizički praktikum III	B. Milotić	0	0	3	3
Elektrodinamika	P. Dominis Prester	3	3	1	11	Elektrodinamika	P. Dominis Prester	3	3	1	11
Kvantna mehanika (seli se u 6. sem. i mijenja u 3+3+1 čime se zadržava isti broj sati i ECTS-a)	Z. Lenac	4	3	0	11						
Izborni predmet V-Fiz: bira se 1 predmet od 5 ECTS-a - izborna grupa se mijenja						Izborni predmet V-Fiz: biraju se predmeti bodovne vrijednosti od najmanje 14 ECTS. Student mora izabrati barem jedan od predmeta Mjerenja u fizici i Računalna fizika.					
Mjerenja u fizici	M. Petravić	2	1	1	5	Mjerenja u fizici	M. Petravić	2	1	1	7
Računalna fizika	D. Dominis Prester	2	1	1	5	Računalna fizika	D. Dominis Prester	2	1	1	7
Uvod u numeričku matematiku	V. Mikulić Crnković	2	1	1	5	Slobodni izborni kolegij(i) na Sveučilištu u Rijeci					≥ 7

POPIS MODULA/PREDMETA – VI semestar											
Godina studija: 3.											
Semestar: 6.											
SMJER		Fizika									
Postojeće stanje:						Stanje nakon izmjena:					
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS
Fizički praktikum IV	D. Kotnik-Karuza	0	0	4	4	Fizički praktikum IV	D. Kotnik-Karuza	0	0	4	6
Laboratorijski projekt	M. Petravić	0	0	2	2	Kvantna mehanika	Z. Lenac	3	3	1	11
Metodologija izrade i prezentacija stručnog i znanstvenog rada	D. Dominis Prester i B. Milotić	1	0	3	4	Metodologija izrade i prezentacija stručnog i znanstvenog rada	D. Dominis Prester i B. Milotić	1	0	3	4
Završni rad					6	Završni rad					8
Izborni predmet VI-Fiz: bira se 2 predmeta s ukupno 14 ECTS-a - izborna grupa se mijenja						Izborni predmet VI-Fiz: bira se 1 predmet					
Fizika elementarnih čestica	P. Dominis Prester	3	0	1	7	Laboratorijski projekt	M. Petravić	0	0	2	3
Atomska i molekulska fizika	N. Orlić	2	0	2	7	Programski paket Mathematica	V. Labinac	1	1	0	3
Astronomija i astrofizika	D. Kotnik-Karuza	2	1	1	7	Astronomija i astrofizika	D. Kotnik-Karuza	2	0	1	4

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Nataša Erceg Velimir Labinac	
Naziv predmeta	NETRADICIONALNI PROBLEMI IZ FIZIKE	
Studijski program	Preddiplomski studij Fizika	
Status predmeta	Izborni	
Godina	1. godina	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	(15+0+15)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Pomoću netradicionalnih problema iz fizike razvijati istraživački pristup rješavanju problema na temelju fizikalnih principa i pretpostavki. Konkretno, razvijati sposobnosti otkrivanja i razumijevanja fizikalnih koncepata u fotografijama, grafičkim prikazima, fizičkim jednadžbama, dijagramima te njihove sposobnosti zauzimanja kritičkog stava prema postavljanju i rješivosti fizikalnih problema. Na taj se način promoviraju važne značajke znanstvenog procesa, kao što su planiranje i analiza te se potiče organizacija studentskog znanja na strukturirani način, kako bi se ono moglo primijeniti prilikom rješavanja složenijih problema na višim stupnjevima obrazovanja i u realnim životnim situacijama.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Kolegij pretpostavlja usvojenost srednjoškolskih sadržaja iz fizike.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Student će nakon položenog ispita biti u stanju:

1. otkrivati i razumjeti odgovarajuće fizikalne koncepte na fotografijama;
2. izvlačiti relevantne informacije iz grafičkih prikaza, otkrivati fizikalne koncepte u grafičkim prikazima te prevoditi grafičke prikaze u realnu situaciju;
3. pripisivati značenja simbolima u fizičkim jednadžbama i prevoditi jednadžbe u realne fizikalne situacije;
4. uočiti relevantne dijelove dijagrama i na temelju toga konceptualno razumjeti prikazanu fizikalnu situaciju;
5. procijeniti ispravnost postavljanja fizikalnog problema;
6. procijeniti rješivost zadanog fizikalnog problema;
7. upotrijebiti infinitezimalni račun pri rješavanju odabranih zadataka iz mehanike.

1.4. Sadržaj predmeta

Netradicionalni problemi iz fizike (NPF): potpuno određena problemska situacija, neodređena problemska situacija, kontekstualno-bogati problem, kontekstualno-siromašan problem, djelomično određena problemska situacija, problemi nerazumnih rezultata, netradicionalni problemi u užem smislu. NPF s fotografijom. NPF s grafičkim prikazom. NPF s fizičkim jednadžbama. NPF s dijagramom. NPF s nedosljednim, nebitnim, manjkavim i sl. podacima. NPF s nerealnim, višestrukim i sl. rješenjima. Upotreba infinitezimalnog računa kod rješavanja NPF iz područja mehanike.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- e-učenje
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorijski rad
- projektna nastava
- mentorski rad

	☐ praktična nastava ☐ praktikumska nastava	☒ konzultativna nastava ☐ ostalo _____					
1.6. Komentari	Seminari i radionice bit će ostvareni kroz grupni rad, a samostalni zadaci u obliku domaćih uradaka. Tijekom izrade seminarskog rada student može koristiti individualne konzultacije.						
1.7. Obveze studenata							
• redovito pohađanje nastave• aktivno sudjelovanje u raspravama o pojedinim NPF• tijekom semestra napisati seminarsku radnju i predstaviti je pred ostalim studentima• aktivno sudjelovati u diskusijama nakon predavljanja rada• položiti pisani ispit							
1.8. Praćenje⁴ rada studenata							
Pohađanje nastave	0,2	Aktivnost u nastavi	0,3	Seminarski rad	1	Ekperimentalni rad	
Pisani ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat		Praktični rad	
Portfolio							
Komentar: Nastava će biti interaktivna uz treniranje postavljanja konceptualnih pitanja i traženja odgovora na njih. Na seminaru će se kao glavne tehnike koristiti grupno rješavanje zadataka i rasprava o konceptualnim pitanjima.							
1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu							
Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na pisanom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok se na pisanom ispitu može ostvariti 30 bodova. Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta.							
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
N. Erceg, <i>Učeničke i studentske strategije rješavanja netradicionalnih problema iz fizike (doktorska disertacija)</i> , 2013. (dokument je u .pdf formatu)							
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
B. S. Belikov, <i>General methods for solving physics problems</i> , Mir Publishers Moscow, 1989.							
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu							
Naslov		Broj primjeraka		Broj studenata			
N. Erceg, <i>Učeničke i studentske strategije rješavanja netradicionalnih problema iz fizike (doktorska disertacija)</i> , 2013.		X		X			
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija							
Tijekom semestra pratit će se aktivnosti u izradi samostalnih zadataka uz povratne informacije o uspješnosti i ostvarenom napretku. Povremeno će se provjeravati znanja uz povratnu informaciju o uspješnosti. Provest će se završni anonimni upitnik o kvaliteti nastavnog procesa i zadovoljstvu studenata.							

⁴ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.